

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. София, 13.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Вера Цветкова

Членове: Маргаритка Шербанова
Петър Гунчев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
в присъствието на прокурора Ю. Ст. Л.

като разгледа докладваното от Вера Цветкова Въззивно наказателно дело от общ характер № 20221000600985 по описа за 2022 година

С присъда № 29 от 31.07.2020г. по нохд №1635/2019г., Специализиран наказателен съд е признал подс.Р. С. О. за виновен в това, че в периода от 25.05.2006г. до 18.07.2007г. в гр.***, в качеството си на длъжностно лице – *** на икономиката и енергетиката на Република България, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Мини Бобов дол“ ЕАД, въпреки задълженията си, умишлено не е упражнил достатъчен контрол върху работата на *** на дружеството „Мини Бобов дол“ ЕАД – П. С. Е., на когото било възложено управлението, разпореждането и отчитането на обществено имущество, във връзка с преговорите, сключването и изпълнението на Договор за наем от 09.06.2006г. между „Мини Бобов дол“ ЕАД и „Ораново“ ЕООД и от това са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 16 566 344,68 лева, които са в особено големи размери и престъплението представлява особено тежък случай, като деянието не съдържа признаците на по-тежко престъпление, поради което и на осн. чл. 219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК във връзка с чл.36 и чл.54 от НК го е осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от 2 /две/

години, изпълнението на което е отложил с изпитателен срок от 3 /три/ години на осн.чл.66 ал.1 от НК и го е лишил от право да заема държавна длъжност в органите на държавна власт за срок от 3 /три/ години, както и от право да упражнява дейност, свързана с пазене или управление на чуждо имущество за срок от 3 /три/ години. Със същата присъда, съдът е признал за невиновен подс.О. в това, престъплението да е извършено при условията на продължавано престъпление с три отделни деяния, да се е изразило в неупражняване на достатъчен контрол върху А. Г. Я. – ***-*** на икономиката и енергетиката и от същото да са последвали щети за разликата над 16 566 344,68 лева до 24 455 475,80 лева, поради което го оправдал по повдигнатото му обвинение в тази част.

С атакуваната присъда, СпНС е признал подс.П. С. Е. за виновен в това, че в периода от 25.05.2006г. до 18.03.2009г. в гр.*** и гр.***, в качеството си на длъжностно лице – член на съвета на директорите и *** на „Мини Бобов дол“ ЕАД, умишлено не положил достатъчно грижи за управлението, стопанисването и запазването на повереното му имущество на „Мини Бобов дол“ ЕАД и от това са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 22 775 574,35 лева, които са в особено големи размери и престъплението представлява особено тежък случай, като деянието не съдържа признаците на по-тежко престъпление, поради което и на осн.чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.1 от НК във връзка с чл.36 и чл.54 от НК го осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от 2 /две/ години, изпълнението на което отложил с изпитателен срок от 3 /три/ години на осн.чл.66 ал.1 от НК и го лишил от право да заема държавна длъжност в органите на държавна власт за срок от 3 /три/ години, както и от право да упражнява дейност, свързана с пазене или управление на чуждо имущество за срок от 3 /три/ години, като го признал за невинен в това престъплението да е извършено при условията на продължавано престъпление с пет отделни деяния, да се е изразило в неупражняване на достатъчен контрол върху лицата К. Н. – *** и П. В. – ***-*** по възгледобива и от същото да са последвали щети за предприятието за разликата над 22 775 574,35 лева до 29 151 145,18 лева, както и да е последвало разпиляване на имущество, поради което го оправдал по повдигнатото му обвинение в тази част.

Със същата присъда, СпНС признал подс.А. Г. Я. за невинна в това, в периода от 10.06.2006г. до 18.03.2009г. в гр.***, при условията на

продължавано престъпление, в качеството си на длъжностно лице – ***_*** на икономиката и енергетиката на Република България, въпреки задълженията си, умишлено да не е упражнила достатъчен контрол върху работата на *** на дружеството „Мини Бобов дол“ ЕАД – П. С. Е., на когото било възложено управлението, разпореждането и отчитането на обществено имущество, във връзка с изпълнението на Договор за наем от 09.06.2006г. между „Мини Бобов дол“ ЕАД и „Ораново“ ЕООД и от това да са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 28 174 082,08 лева, които са в особено големи размери и престъплението представлява особено тежък случай, като деянието не съдържа признаците на по-тежко престъпление, поради което и на основание чл.304 от НПК я оправдал по повдигнатото ѝ обвинение за престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК вр.чл.26 ал.1 от НК.

С обжалваната присъда, СпНС уважил частично предявения граждански иск от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност срещу Р. С. О. и П. С. Е..

СпНС осъдил подс.Р. С. О. да заплати на „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност, солидарно с П. С. Е., сумата от 16 566 344,68 лева – представляващи имуществени вреди, причинени с престъплението по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК, заедно със законната лихва, считано от 18.03.2009г., като отхвърлил иска в частта му за горницата до пълния претендиран размер от 24 455 475,80 лева.

СпНС с обжалвания съдебен акт, осъдил подс.П. С. Е. да заплати на „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност сумата от 22 775 574,35 лева, от които 16 566 344,68 лева солидарно с Р. С. О. – представляващи имуществени вреди, причинени с престъплението по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр. ал.1 от НК, заедно със законната лихва, считано от 18.03.2009г., като отхвърлил иска в частта му за горницата до пълния претендиран размер от 29 151 145,18 лева.

Решаващият съд осъдил подс.Р. О. и подс.П. Е. да заплатят на „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност сумата от 4000 лева разноски по делото за адвокатско възнаграждение, по 2000 лева всеки, като отхвърлил искането за присъждане на разноски до пълния предявен размер на платения адвокатски хонорар от 130 000 лева, като приел същия за прекомерно висок.

СпНС отхвърлил изцяло предявения от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност граждански иск срещу А. Г. Я. за сумата от 28 174 082, 08

лева, заедно със законната лихва и направените разноски по делото.

На осн.чл.189 ал.3 от НПК съдът осъдил подс.Р. О. и подс.П. Е. да заплатят в полза на Държавата по сметка на СпНС по 312 лева всеки – направени по делото разноски в съдебното производство, както и по сметка на прокуратурата на Република България направените разноски в досъдебното производство в размер на 9070 лева – по 4535 лева всеки.

С присъдата, съдът осъдил подс.Р. О. да заплати в полза на Държавата по сметки на СпНС сумата от 331 326,90 лева, представляваща държавна такса върху уважения размер на гражданския иск, а подс.П. Е. – сумата от 579 696,09 лева, представляваща държавна такса върху уважения размер на гражданския иск.

Срещу постановената от СпНС присъда е постъпил бланкетен протест от Специализирана прокуратура, в който се твърди, че присъдата по отношение на подсъдимите О., С. и Я. не отговаря на събраните по делото доказателства, поради което се явявала неправилна, незаконосъобразна и постановена в нарушение на материалния и процесуалния закон. Това се отнасяло по отношение на наложеното наказание за осъдените, както и по отношение на оправдаването в извършване на престъпление от страна на подс. А. Я.. Предлага да бъде отменена присъдата, постановена от СпНС, в оправдателната част, като подс.Р. О. бъде признат за виновен в извършване на престъпленията, за които му е повдигнато обвинение и му бъде наложено наказанието, което е било предложено от прокурора в първата съдебна инстанция. Ако съдът не намери основание за отмяна на присъдата в оправдателната ѝ част, да наложи по-голямо наказание „лишаване от свобода“ за подс.О., като бъде потвърдено лишаването от право да упражнява дейност, свързана с пазене или управление на чуждо имущество, като бъде увеличен срока на наказанието по чл.37 т.6 и т.7 от НК.

С протеста се иска подс.П. Е. да бъде признат за виновен в извършване на престъплението, за което му е повдигнато обвинение и му бъде наложено наказанието, което е било предложено от прокурор от специализираната прокуратура в първата съдебна инстанция. Ако съдът не намери основание за отмяна на присъдата в оправдателната ѝ част, да наложи по-голямо наказание „лишаване от свобода“ за подс. Е., като бъде потвърдено лишаването от право да заема държавна длъжност в органите на държавната власт, както и право

да упражнява дейност, свързана с пазене или управление на чуждо имущество, като бъде увеличен срока на наказанието по чл.37 т.6 и т.7 от НК.

Със същия протест се иска подс. А. Я. да бъде призната за виновна в извършване на престъплението, за което ѝ е било повдигнато обвинение и да ѝ бъде наложено наказанието, предложено в първата съдебна инстанция от прокурор от специализираната прокуратура.

След запознаване с изготвените мотиви от първия съд, прокуратурата е депозирала допълнение към подадения протест, като поддържа вече заявените констатации, че постановената присъда е необоснована и постановена в нарушение на материалния и процесуалния закон. Според прокуратурата, доказателствените източници /писмени и гласни доказателства и заключения на експертизи/, на които се основава обвинителната теза са коректно отразени в обстоятелствената част на обвинителния акт, като са поставени на вниманието на решаващия съдебен състав и проверени със способите на НПК в хода на съдебното следствие. Тези доказателства по категоричен начин сочат, че тримата подсъдими Р. О., П. Е. и А. Я. са извършили престъпленията, за които са привлечени към наказателна отговорност с обвинителния акт.

Посочва се, че делото не страда от доказателствен дефицит, но оценъчната дейност на първата съдебна инстанция не е реализирана в пълнота при спазване на правилата на формалната логика, като доказателствата не са ценени съобразно действителните им смисъл и съдържание, което е съществено нарушение на дължимия анализ по чл.14 от НПК. Крайният извод на съда по отношение на подс.Я. бил резултат от невярно и превратно тълкуване на събраните в хода на съдебното следствие доказателства, както и безкритичното приемане на защитната теза, което довело до неправилно приложение на закона. Задълженията на подс.Я. били регламентирани в устройствения правилник на Министерство на икономиката и енергетиката и те разкривали формата на неизпълнение на посочените отговорности и очертавали инкриминираното ѝ поведение като бездействие по отношение на дружеството „Мини Бобов дол“ ЕАД. Твърди се, че е неверен извода на съда, че отговорностите на подс.Я. не се отличават от тези на останалите заместник-министри и други длъжностни лица от МИЕ, ангажирани с проблемите на „Мини Бобов дол“ ЕАД, тъй като тя нямала никакво

длъжностно качество в това дружество /не е била член на управителното му тяло/ и не са ѝ възлагани правомощия лично от принципала да осъществява контрол над ***. Това се опровергавало от писмените доказателства по делото, които сочели разделение на функциите между отделните министри в МИЕ с нарочни заповеди на министъра. Компетентностите на подс.Я. били посочени освен в приложимите нормативни актове /описани в обв.акт/, както и в Заповед №РД-16-806/09.12.2005г., с която министъра на икономиката и енергетиката ѝ възложил да организира, ръководи и контролира дейността на дирекции „Обща икономическа политика“, „Политика по отношение на предприятията“, „Инвестиционна политика“ и „Корпоративно управление и реструктуриране“ в министерството и заповед №РД-16-750/14.07.2008г., с която ѝ е възложено да организира, ръководи и контролира дейността на дирекции „Обща икономическа политика“, „Политика по отношение на предприятията“, „Инвестиционна политика“ и „Корпоративно управление и реструктуриране“ и „Индустриални отношения, несъстоятелност и реституция“ в министерството. Като ресорен ***-*** в ресор „Икономика“ при МИЕ, подс.Я. е била длъжна да предложи на министъра на МИЕ мерки за създаване на система за ефективен контрол за отчитане на добитите и реализирани въглища, с която е обвързан размера на дължимия наем по договора от 09.06.2006г. между „Мини Бобов дол“ ЕАД и „Ораново“ ЕООД, за създаване на система за контрол при изпълнение на задълженията за събиране на вземанията по договора за наем от лицата, на които това е възложено и за отправяне на конкретни предложения до министъра на икономиката и енергетиката за предоговаряне на цената и условията по договора за наем, въпреки констатациите в докладите от трите проверки в инкриминирания период. В резултат на бездействието на подс.Я. са последвали значителни щети за „Мини Бобов дол“ ЕАД в общ размер на милиони лева, създадени са условия да бъдат прехвърлени и са прехвърлени на наемателя „Ораново“ ЕООД изключителните права на добив, транспортиране и продажба на въглища от два руднични участъка и е последвало откриване на производство по несъстоятелност на „Мини Бобов дол“ ЕАД. При така установените факти, подкрепени от събраните в хода на съдебното следствие доказателства, за да достигне до извод, че подс.Я. не е извършила вмененото ѝ престъпление, първостепенният съд не е обсъдил всестранно, обективно и детайлно същите и не е изложил съображения

относно тяхната достоверност.

Прокуратурата изразява несъгласие с извода на първия съд, че извършените от подс.О. и подс.Е. престъпления са продължени, а не продължавани, че част от вменените им с обв.акт правомощия от цитираните нормативни разпоредби са неприложими и че липсват доказателства за причинените щети в размер над приетите от съда. Тези изводи съдът направил като приел, че правомощията на двамата подсъдими следват от общото задължение да пазят чуждото имущество с грижата на добър стопанин и при условие, че при изпълнение на функциите си на длъжностни лица и за периода, в който са ги изпълнявали, като не са сторили това, те са осъществили вменените им престъпления под формата на продължени престъпления. В подкрепа на приетата от държавното обвинение правна конструкция на продължавано престъпление е и постоянната съдебна практика на ВКС, която приема за възможно да се осъществи едно продължавано престъпление от две или повече продължени деяния, ако са налице условията за това. Освен това, необосновано съдът направил извод, че вменените с обв.акт правомощия на подсъдимите с цитираните нормативни разпоредби са неприложими, тъй като съдът е изложил съображения единствено по отношение на приложимостта на чл.14 ал.2 от Закона за държавната собственост, но не е изложил съображения защо приема, че останалите изброени от прокуратурата нормативни текстове не са част от състава на престъплението. Липсата на съображения в тази насока, препятства възможността да се направи извод по какъв начин съдът е формирал вътрешното си убеждение и въз основа на кои доказателствени източници.

На следващо място, прокуратурата посочва, че събраните и проверени в хода на съдебното следствие доказателства, сочат по безспорен начин, че вменения с обв.акт на тримата подсъдими размер на причинените значими щети в резултат на извършените престъпления е доказан. Приемайки понисък размер на причинената щета от престъплението на подс.О., съдът не е отчел факта, че инкриминирания с обв.акт размер на щетата е правна последица, резултат от съставомерното поведение на подс.О., който е настъпил и след като е бил освободен от поста си. Допуснатите множество нарушения на процесуалните правила при оценка на доказателствата и доказателствените средства, не позволяват да се провери формираното от съда вътрешно убеждение по отношение на приетите за установени

фактически положения, които са послужили при прилагането на материалния закон и са довели до необоснования извод за липса на извършено престъпление от подс.Я. и за липса на извършено продължавано престъпление от подс.О. и подс.Е..

В заключение се повтарят исканията, изложени в първоначалния протест относно оправдаването на подс.Я., както и оправдателните диспозитиви за подс.О. и подс.Е. и се иска тяхното осъждане и съответно налагане на наказания.

Жалба срещу постановената от СпНС присъда е постъпила от подс.Р. О. чрез защитника му адв.В.В.. В жалбата се твърди, че в осъдителната си част присъдата е неправилна – постановена при изключително груби нарушения на процесуалните правила и при непълнота на доказателствата, не е обоснована и е в нарушение на материалния закон, а наложеното наказание е явно несправедливо. Неоснователно частично е уважен предявеният граждански иск, ведно с всички свързани с това присъдени лихви, държавни такси и разноски. Посочва се, че присъдата е била постановена от предубеден и заинтересован състав. На следващо място се твърди, че със съдебния акт са упражнени функции на обвинението, тъй като единствено от мотивите на присъдата може да се разбере за какво конкретно е обвинението и признаването на виновност, което нарушава всички основни принципи на наказателния процес и чл.6 т.1 от ЕКПЧОС.

Посочва се нарушение на чл.348 ал.3 т.3 от НПК, както и на чл.348 ал.3 т.2 пр.1 от НПК. Според защитата, съдебният акт изцяло е изграден на предположения, в нарушение на чл.303 ал.1 от НПК. Първоинстанционната присъда е постановена при липса на конкретизация на обвинението и на яснота за подс.О. в какво точно го обвинява прокуратурата, като от диспозитива на съдебния акт също няма яснота от какво произтичат твърдените щети, кои свои служебни задължения, от които произтичат ангажиментите му към „Мини Бобов дол“ ЕАД не е изпълнил и на основата на какви обстоятелства е прието, че случаят е особено тежък. Твърди се, че са нарушени грубо основните принципи на наказателния процес, императивно формулирани в чл.15 ал.2 и ал.4 от НПК, чл.12 ал.2 от НПК, чл.13 ал.1 от НПК и чл.14 ал.1 от НПК. Освен това присъдата не съдържа произнасяне по част от обвинението, предявено на подс.О. – по задълженията му в чл.3 ал.1,

чл.5 ал.1 т.1, т.21 и т.30 и ал.2 от Устройствен правилник на МИЕ и по чл.12 т.12, чл.23, чл.28 ал.1 и ал.3 и чл.29 ал.2 т.3 от ПРУПДТДДУК, което е грубо нарушение на основните принципи на наказателния процес, които задължават решаващия състав да се произнесе по предмета на делото /чл.301 ал.1 и ал.2 от НПК/.

На следващо място, защитата посочва, че присъдата е постановена при непълнота на доказателствата, тъй като в хода на съдебното производство са направени множество искания за събиране на доказателства, които не са били допуснати. От особено значение са търговските дела между „Мини Бобов дол“ ЕАД и фирмите наемателки по инкриминирания договор за наем на ДМА от 09.06.2006г., за които има справка по делото и които не са били приобщавани към него. Те са важни, тъй като в тях са налице документи и съдебни решения, които установяват изплащане на задължения с лихва за забава от наемателя по инкриминирания договор за наем на ДМА от 09.06.2006г. за инкриминирания период и разкриват, че вземанията на „Мини Бобов дол“ ЕАД не са погасени по давност, надлежно са предявени пред съда и ответникът е осъден да ги заплати. Иска се възлагане на допълнителни задачи на вещите лица, формулирани в молба на защитата от 13.07.2020г.

Във въззивната жалба се навежда довод, че присъдата е постановена в нарушение на материалния закон, тъй като е призната виновност без да е налице изпълнително деяние, без да е налице щета и без да е налице субективната страна на твърдяното престъпление. Оневиняването поради липса на посочените елементи от състава на престъплението по чл.219 от НК се дължи и само на основа на обвинителния акт, който не съдържа обстоятелства за изпълнително деяние, щета и субективна страна на престъпление по чл.219 от НК.

Твърди се с жалбата и необоснованост на постановената от първия съд присъда. Неоснователно частично бил уважен предявеният граждански иск, тъй като той е бил приет за разглеждане и уважен след изтичане на давностния срок по ЗЗД, в нарушение на закона и необосновано, поради липса на деликт.

Въз основа на посочените аргументи, защитата предлага на осн.чл.334 т.2 във вр.чл.336 ал.1 т.3 от НПК да бъде отменена присъдата на СпНС и да бъде признат подс.Р. О. за невиновен по предявеното му обвинение за

престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК или на осн.чл.334 т.1 от НПК, да бъде отменена присъдата на СпНС и да бъде върнато делото за ново разглеждане от първоинстанционния съд.

Въззивна жалба срещу постановената от СпНС присъда в осъдителната ѝ част е постъпила от подс.П. Е. чрез защитника му адв.В.. Твърди се в жалбата, че присъдата е незаконосъобразна и неправилна, постановена в нарушение на материалния закон. Наложено наказание било също явно несправедливо. Допуснато било и нарушение на процесуалните правила. Моли се да бъде отменена постановената присъда изцяло, като бъде постановена нова, с която да бъде оправдан подс.Е., или да бъде изменена присъдата и намалено наложеното наказание или да бъде върнато делото за ново разглеждане.

След изготвяне на мотивите към присъдата на първия съд, подс.Е. чрез защитата си е депозирал допълнение, в което се посочва, че съдебният акт е бил постановен в нарушение на материалния закон, тъй като липсва изпълнително деяние, щета и субективна страна на престъплението. Излагат се доводи за недостатъци при изготвянето на мотивите, а именно – че са пренесени предположенията отразени в обстоятелствената част на обвинителния акт, че липсва конкретика относно това от какво произтичат щетите, какви служебни задължения не е изпълнил подс.Е. и защо случаят е „особено тежък“. Не са били обсъдени противоречията в доказателствата и са направени множество предположения. Приетата от съда фактическа обстановка не се подкрепя от събраните по делото писмени и гласни доказателства.

Твърди се в жалбата, че са допуснати съществени процесуални нарушения, тъй като присъдата е постановена от предубеден съдебен състав, а това е довело до отказ да бъдат събирани доказателства. Наложено на подс.Е. наказание било явно несправедливо, тъй като не били отчетени правилно смекчаващите и отегчаващи вината обстоятелства и предпоставките за определяне на наказание при условията на чл.55 от НК. Прави се искане за допускане до разпит на свидетели във въззивната съдебна инстанция, без да се посочва какви обстоятелства и факти ще изяснят с показанията си. Предлага се въззивната съдебна инстанция да изпълни всички свои правомощия, визирани в НПК по отношение на проверявания съдебен акт.

Въззивна жалба е депозирана от гражданския ищец „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност, представлявано от синдик Р. И. А.. В жалбата е пресъздадена атакуваната присъда, като е посочено, че съдът неправилно е отхвърлил предявения граждански иск в частта му за горницата от 22 775 574, 35 лева до пълния претендиран размер от 29 151 145, 18 лева, по отношение на подсъдимите О. и Е., както и искането за присъждане на разноски до пълния размер на платения адвокатски хонорар от 130 000 лева, като го приел за прекомерно висок.

На следващо място се твърди, че решаващият съд неправилно е отхвърлил предявения граждански иск от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност, срещу подс.Я. за сумата от 28 174 082,08 лева, заедно със законната лихва и направените разноски по делото. Според гражданския ищец, присъдата била незаконосъобразна и неправилна в обжалваните ѝ части. Моли се да бъде отменена присъдата в гражданската ѝ част, в обжалваните части и вместо това да бъдат уважени предявените искове от „Мини Бобов дол“ ЕАД – в несъстоятелност, в пълен размер и срещу всички подсъдими.

Обжалва се и присъдата в частта, в която съдът е уважил частично искането на гражданския ищец за присъждане на разноски до размер от 4000 лв. и е отхвърлил искането за сумата над 4000 лева, до пълния размер на претендираното адвокатско възнаграждение с мотив, че същото е прекомерно. Твърди се че този извод на съда е неправилен и необоснован, тъй като адвокатското възнаграждение е изцяло съобразено с Наредба №1 за минималния размер на адвокатските възнаграждения и с цената на предявените граждански искове /материалния интерес/ и като такова не може да се счита за прекомерно. Обръща внимание, че конкретното наказателно производство се отличава с фактическа и правна сложност, проведени са множество открити съдебни заседания, материалите по делото са обединени в няколко тома, съдържащи голям обем информация, засягаща специфична правна материя и редица обстоятелства, касаещи един продължителен период от време.

Впоследствие, гражданският ищец чрез неговия представител е депозирал допълнение към въззивната жалба. В нея посочва, че в хода на съдебното следствие са събрани в достатъчен обем доказателствени източници, от анализа на които може да се направи обоснован правен извод, че предявените

граждански иски са доказани по основание и размер. Твърди се, че е налице деликтно поведение и у тримата подсъдими, а не както съдът е приел само за подсъдимите О. и Е., което е причинило определена щета за дружеството. Първостепенният съд, според гражданския ищец, неправилно е интерпретирал събраните по делото доказателства, в резултат на което е приел за неоснователен предявения граждански иск срещу подс.Я.. По отношение на подсъдимите О. и Е., се посочва, че са налице множество доказателства, от които следва безспорен извод за доказаност на причинените щети в размера, който е посочен в молбата за предявяване на граждански иск. Тези щети не вероятни, а реално настъпили, като са следствие от поведението на двамата подсъдими. Твърди се неяснота в мотивите на съда за частичното отхвърляне на гражданските иски.

В съдебно заседание пред САС, представителят на Софийска апелативна прокуратура поддържа протеста срещу първоинстанционната присъда, като оспорва жалбите. Счита, че са събрани доказателства за осъществено от подс.Р. О. престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК, от което са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД. Доказано е било и извършеното от подс.П. Е. престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.1 от НК, от което са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД. Според държавното обвинение подс.Е. е имал качеството на длъжностно лице по смисъла на чл.93 т.1 б.Б от НК, тъй като му е било възложено да изпълнява със заплата ръководна работа, свързана с пазене и управление на чуждо имущество. От събраните доказателства се установява, че подс.Е. като член на Съвета на директорите и *** на „Мини Бобов дол“ ЕАД е имал нормативно установени задължения да изпълнява тези си функции с грижата на добър търговец, а в интерес на управляваното дружество да управлява и стопанисва имуществото добросъвестно, да контролира цялата оперативна дейност на дружеството, да следи и да отговаря за доброто му икономическо състояние. Според прокуратурата, по делото са събрани доказателства за това, че подс.Е. умишлено не е положил достатъчно грижи за управлението, стопанисването и запазването на повереното му имущество. На осн. чл.4.6 от договора от 09.06.2006г., сключен между „Ораново“ ЕООД и „Мини Бобов дол“ ЕАД, първото дружество като наемател е имало задължение да изплаща на второто

всички разходи по изпълнение на договора – за ел.енергия, вода, телефон и други консумативи. Вещите лица по назначената и приложена в том 4 л.334 от делото комплексна съдебно-икономическа и техническа експертиза, са дали заключение за неплатените задължения от страна на „Ораново“ ЕООД към „Мини Бобов дол“ ЕАД за ел.енергия, азот, кислород, материали, телефонни разговори и хранителни продукти. Стойността, установена въз основа на заключението на изготвената и приета по делото експертиза, ѝ придава характер на годеен доказателствен източник.

Според представителя на обвинението, в хода на разследването са събрани доказателства, че въпреки задълженията си да ръководи, управлява и стопанисва повереното му имущество добросъвестно и в интерес на управляваното дружество, подс.Е. не е предприел необходимото за своевременното събиране на тези задължения. В резултат на това, за „Мини Бобов дол“ ЕАД са възникнали значителни щети в размер на 2 718 250,99 лева, представляващи неплатени от „Ораново“ ЕООД суми за ел.енергия, доставен азот и кислород, материали, телефонни разходи и хранителни продукти. Изпълнителното деяние на подс.Е. е в пряка причинно-следствена връзка с последвалите значителни щети, тъй като в резултат на неполагането на достатъчно грижи за ръководенето, управлението и стопанисването на повереното му имущество се е стигнало до неплащане на дължимите от „Ораново“ ЕООД суми.

Прокуратурата счита, че по делото са събрани доказателства за това, че подс.О. е имал задължения да упражнява контрол върху работата на подс.Е. като лице, на което е било възложено управлението, разпореждането и отчитането на обществено имущество. В устройствения правилник на Министерство на икономиката и енергетиката и в Правилника за реда за упражняване правата на Държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, са уредени именно такива задължения на Министъра, като упражняващ правата на Държавата и възлагащ управлението в еднолични търговски дружества. Подс.О. е имал задължение да организира, координира и контролира както преговорите и сключването, така и изпълнението на договори от областта на неговата дейност, свързана с осъществяване на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката. Такъв безспорно е и процесният договор от 09.06.2006г.,

сключен между „Ораново“ ЕООД и „Мини Бобов дол“ ЕАД.

Прокуратурата посочва, че в Правилника за реда за упражняване правата на Държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала са уредени задълженията на органите за управление на едноличните акционерни дружества с държавно участие в капитала, на всяко тримесечие и в края на всяка календарна година да представят писмен отчет за работата си, за финансово-икономическото състояние на дружеството, както и за съществуващите проблеми и мерките за тяхното отстраняване. Действие или бездействие на членовете на Съвета на директорите, които са довели до влошаване на финансовите резултати на дружеството или от които са произлезли щети, са били основание за предсрочно прекратяване на договорите с тях. В хода на разследването, според държавното обвинение, са събрани доказателства, че подс.О. е бил надлежно уведомяван за неизпълнението на договора от страна на „Ораново“ ЕООД. Неупражняването на достатъчен контрол от негова страна е в пряка причинно-следствена връзка с последвалите значителни щети. Ако подс.О. бил изпълнил възложените му задължения за контрол, този процес не би се осъществил и вредоносен резултат не би настъпил. Субектът на престъплението по чл.219 ал.2 от НК не причинява лично и непосредствено престъпния резултат – щетата, той само не е изпълнил задълженията за контрол върху дейността на лицата, на които е поверено обществено имущество за начина, по който ръководят и управляват същото. С неупражняването на нормативно определения контрол, длъжностното лице обективно създава условия за извършването на престъплението от друго лице и с това допринася за настъпването на престъпния резултат.

Въз основа на изложените доводи, прокуратурата предлага да бъде постановена присъда, с която подс.Р. О. да бъде признат за виновен в извършването на престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3вр.ал.2 от НК, от което са настъпили значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 2 718 250,99 лева, представляващи неплатени от „Ораново“ ЕООД на „Мини Бобов дол“ ЕАД суми за ел.енергия, доставен азот и кислород, материали, телефонни разговори и хранителни продукти. Предлага да бъде постановена присъда, с която да бъде признат подс.П. Е. за виновен в извършване на престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.1 от НК, от което са

последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 2 718 250,99 лева, представляващи неплатени от „Ораново“ ЕООД на „Мини Бобов дол“ ЕАД суми за ел.енергия, доставен азот и кислород, материали, телефонни разговори и хранителни продукти.

Представителят на прокуратурата моли на двамата подсъдими да бъде наложено наказание към средния размер, при отчитане на смекчаващите отговорността обстоятелства, чистото им съдебно минало, добрите им характеристични данни и изминали период на разследването.

Гражданският ищец „Мини Бобов дол“ ЕАД, представлявано от синдика Р. А., в съдебно заседание пред САС посочва, че участието на гражданския ищец и гражданския иск са акцесорни в наказателното производство, но гражданския ищец е длъжен да се съобразява с рамките на обвинението, определени от внесенния обвинителен акт, както и с решение №92/12.09.2022г. на ВКС. Във връзка с това счита, че претенцията на гражданския ищец, както е обективизирана в подадените жалби, следва да бъде изменена с диспозитива на решението. Счита, че следва да бъде съобразен диспозитива на решението на ВКС и по отношение на отменената част на присъдата в гражданската й част. Съдът следва да се произнесе, ако прецени, че са налице законови основания да уважи предявените граждански искове по отношение на двамата подсъдими.

Защитата на подс.О. – адв.В., в съдебно заседание пред САС, моли да бъде отменена останалата част от първоинстанционната присъда на СпНС и в наказателната и в гражданската част, да бъде признат подсъдимия за невиновен и да бъде отхвърлен предявения граждански иск. Счита, че са неоснователни и протеста и жалбата на гражданския ищец. Защитата посочва, че освен жалбата, има депозирани и две допълнения, като второто е изцяло съобразено с хода на делото, както и с произнасянето на ВКС. Обобщава в няколко насоки основанията, поради които следва да бъде оправдан подс.О.. Най-напред акцентира на обстоятелството, че изначално в обвинението липсват каквито и да е факти за два от елементите на състава на твърдяното престъпление „безстопанственост“. Няма факти за щетата, която вече се обсъжда в обхват режийни разходи и няма никакви факти за причинно-следствена връзка между твърдяното деяние и обвинението по чл.219 ал.2 от НК. В диспозитива, както и в мотивите на присъдата /неотменената част/

няма никаква конкретизация за режимни разходи. Няма яснота какво точно се разбира под режимни разходи по пера, какво точно се твърди, че е причинено като щета на „Мини Бобов дол“ ЕАД и от кого, кога, има или няма плащане, включително забавено плащане, т.е. всичко, което е някаква конкретизация на декларираните като режимни разходи. В обстоятелствената част на обвинителния акт също не е посочено да има режимни разходи, които да са щета и съответно по какъв начин това следва да се свързва с някаква отговорност на министъра, въпреки че там има управител, Съвет на директорите и други органи на управление, и че министъра упражнява единствено и само права на ОС. Единствено в диспозитива на обвинителния акт е посочена някаква сума, ведно с твърдения за неиздължен наем на режимни разходи. Обръща внимание, че в обвинителния акт се претендират от подсъдимия режимни разходи като глобална сума с наем до 03.09.2017г., при положение, че обвинението му е като ***, какъвто той е бил до 18.07.2006г. Първостепенният съд, в диспозитива се спира на месец юни 2007г., т.е. в рамките на министерския мандат, а обвинението е до месец септември 2008г., като не е ясно защо няма оправдателен диспозитив за останалия срок до септември 2008г. и съответно за каква част за режимни разходи. Тази сума не съответства на заключението на експертизите, като и в мотивите не е обвързана с експертизите. В обобщение, защитата заявява, че след като не само в първоинстанционния съдебен акт, но и в обвинителния акт липсват всякакви факти по обвинението във връзка с щетата за режимни разходи, би следвало поради липса на факти за елемент от състава на твърдяното престъпление да се постанови оправдателна присъда.

Като втори довод за постановяване на оправдателна присъда по отношение на подс.О., защитата посочва липсата на причинно-следствена връзка между поведението на подсъдимия и твърдените щети. Според обвинението, подсъдимият не е причинил пряко щетите, но като не е упражнил контрол е създавал условия. В обвинителния акт обаче няма факти за това, а прокуратурата изисква от министъра да упражнява задължения, каквито няма и да извършва дейност, която дори му е забранена и недопустима в пазарно стопанство по закон. Обръща се внимание, че е инкриминиран договора за отдаване под наем на дълготрайни материални активи, където съгласието на министъра е само един елемент от сложния фактически състав. Никъде обаче в този договор и анекса към него не се обсъжда въпроса за режимни разходи.

Цитираното от прокурора в съдебно заседание /което го няма в обв.акт/ са преки производствени разходи, свързани с изпълнение на договора за добив – материали, електричество, вода, азот, храна. Като далеч преди този договор, има договор за ползване на азота, който е отделен. Ползването на материали, които са в складовете на мините, става на базата на договорите, сключени след договора за наем, по които въобще не се изисква съгласие на министъра и които са решения на управителното тяло на мините, т.е., всичко, което говори прокурора и не съществува в обвинителния акт, не е свързано с договора, който е инкриминиран. Обръща се внимание, че в този договор е дадена възможност на наемателя пряко да плаща част от тези разноски, което обаче прокуратурата въобще не е изследвала. Защитата посочва, че изначално в обвинението липсват факти за наличието на причинно-следствена връзка между твърдяното деяние и престъпния резултат, което е второто съществено обстоятелство, което налага постановяване на оправдателна присъда. Застъпва се становище, че е абсолютно необоснован първоинстанционния акт, тъй като няма никакви доказателства за наличието на няколко от елементите на твърдяното престъпление по отношение на подс.О., първо - по отношение на щетите, второ - по отношение на изпълнителното деяние и трето – по отношение на причинната връзка между твърдяното деяние и щетите, и четвърто – по отношение на квалифициращото обстоятелство „особено тежък случай“. Защитата излага пространни съображения относно инкриминираните в обвинителния акт режийни разходи до 03.09.2008г., при положение, че обвинението за подс.О. е до 18.07.2007г. За този период няма оправдаване, нито твърдение от прокуратурата за някакви конкретни щети. Освен това, в мотивите към първоинстанционната присъда, съдът говори за вреди, а в диспозитива обявил, че вредите са щети, без да държи сметка за разликата между двете и допускайки противоречие. Съдът игнорирал финансово-счетоводните експертизи, при положение, че експертите заявили, че са ги правили години преди съдебното заседание и не имали възможност да се запознаят с никакви материали. Не са се запознали с многобройните протоколи за прихващане на задължения между „Мини Бобов дело“ ЕАД и „Ораново“ ЕООД, в които има погашения на съответните задължения. Не са били отчетени и актовете на Службата за държавни вземания, която има продажба на имущество на „Мини Бобов дол“ ЕАД за погасяване на задължения и съответно прихващане с „Ораново“ ЕООД и

изчистване на огромна част от налични между дружествата задължения във връзка с отношенията, които са имали. Защитата обобщава, че дори по някои от тези пера, които не са режимни, да има неиздължени вземания, то никое от тези вземания не е погасено по давност и се плаща със забава и лихви. Изложените обстоятелства категорично установяват, че освен, че липсва яснота за това какво трябва да се разбира като режимни разходи, но и че по делото няма доказателства, които да установяват каквато и да е щета. По отношение на изпълнителното деяние, съдът без мотиви е приел за несъстоятелни твърденията от прокуратурата за неизпълнени задължения от страна на подс.О.. Но пък за първи път в мотивите, съдът е приел, че подс.О. не е изпълнил задължението си по чл.14 ал.2 от Закона за държавната собственост, което е абсурд, тъй като чл.2 ал.4 от този закон казва, че не се прилага за имущество – движими или недвижимо, на търговските дружества, дори и когато те са 100 % собственост на Държавата.

Обръща внимание, че министърът на енергетиката, който и да е той, има задължения като принципал към повече от 250 търговски дружества, съответно не е работа на принципала като общо събрание да се занимава със събиране на режимни разходи. В конкретния случай, министърът има правомощия да разреши извършването на договор за наем на дълготрайни материални активи, но нищо повече. Оттам нататък, процедурата я прави „Мини Бобов дол“ ЕАД и тя се одобрява от Съвета на директорите и министърът няма думата по клаузите на договора, а какво остава по проследяване дали някой си плаща тока или не. На тази база, според защитата, подс.О. изначално няма изпълнително деяние. В министерство на енергетиката има седем дирекции, които се занимават с различни аспекти на дейността по контрол на търговските дружества с държавна собственост на капитала. Нито една дирекция не е констатирала проблем, който да е доведен до знание на министъра и да касае режимните разходи. Не на последно място, подс.О. е назначил в рамките на мандата си три проверки на „Мини Бобов дол“ ЕАД – когато встъпва в длъжност, шест месеца след сключване на инкриминирания договор /без констатирани проблеми/ и третата – през пролетта на 2007г., когато за първи път са показани несъбрани вземания. Докладът за последната проверка е бил изпратен за становище, но когато е изготвено становище подс.О. вече не е бил ***.

Обръща се внимание на многобройните ползи, които са налице за „Мини Бобов дол“ ЕАД от сключения договор, на плоскостта на обвинението за безстопанственост. Твърди се, че няма причинно-следствена връзка поради липса на факти и защото инкриминирания договор и анекса към него въобще не обсъждат темата за режимните разходи, а обвинението е базирано на този договор за наем на дълготрайни материални активи. Излага се довод, че не е налице особено тежък случай като квалифициращо обстоятелство, като освен това е налице и противоречие между диспозитива и мотивите на съдебния акт. Обобщава се, че няма щета, няма и бездействия, които са отбелязани повторно като доводи за особено тежкия случай. По отношение на гражданския иск, още веднъж се посочва, че е бил предявен след изтичане на давностния срок, като първият съд не е отчел, че за лихвите, които начислява има по-кратък давностен срок. Напомня се, че в отменителното решение на ВКС е установено, че няма мотиви за около осем милиона лева и че до размера от около два милиона лева са несъбрани вземания и те не могат да са щета. На последно място се посочва, че в исковата молба на „Мини Бобов дол“ ЕАД няма претенции за режимни разходи и осъждането за режимни разходи в първоинстанционната присъда /в неотменената част/, е осъждане за нещо, което гражданския ищец не е претендирал. Поради това следва да бъде отхвърлена претенцията по гражданския иск.

В съдебно заседание пред САС, подс.О. поддържа всичко казано от защитника си. Заявява, че не следва да бъде съден за нещо, за което не е имал задължение, а и право да прави; за това, че е помогнал на една община да запази поминъка на 3000 човека да работят още десет години в предприятие, което към момента, в който е станал *** е било вече практически в несъстоятелност, защото задълженията му са повече от активите.

Реализирайки правото си на последна дума, подс.О. заявява, че се надява да бъде оправдан.

В съдебно заседание пред САС, защитата на подс.П. Е. – адв.В. поддържа депозираната въззивна жалба заедно с двете допълнителни писмени изложения. Изложени са няколко въззивни основания. Първото е свързано с нарушение на материалния закон, като счита присъдата на първия съд за неправилна и незаконосъобразна, поради което се моли да бъде отменена изцяло и подс.Е. да бъде оправдан, поради липса на доказателства за това, че

е автор на инкриминираното деяние. Твърди се липса на съставомерност на деянието както от обективна, така и от субективна страна.

Второто основание, според защитата е свързано с допуснати съществени процесуални нарушения. Счита, че липсват доказателства, че подс.Е. е автор на деянието, за което е признат за виновен, че липсват доказателства както по отношение на изпълнителното деяние, така и доказателства за субективната страна на престъплението. Защитата твърди, че поведението на подсъдимия Е. е правилно, коректно, съобразено с нормативните документи и закона към момента на извършване на предполагаемото престъпление. Като ***, член на управителния съвет, във всичките си действия подсъдимият се е ръководил единствено от решенията на управителния съвет, официализирани в съответните писмени документи и в писмените указания на принципала, контролиращ изпълнението на неговата дейност. Нищо от действията на подс.Е. няма общо с подписването и изпълнението на договора, твърдян като предпоставка за извършване на престъплението за неупражняване на достатъчен контрол и последвали щети. Прави се извод за липса на изпълнително деяние – какво не е свършил, не е упражнил и коя е причинно-следствената връзка за настъпилите щети, за които твърди прокуратурата и от кое противоправно негово поведение са настъпили и въобще има ли такива. Ако няма противоправно поведение, ако няма настъпили щети, то липсват елементи от състава на престъплението, което го прави несъставомерно и следва да бъде постановена оправдателна присъда. Изцяло, според защитата, липсва и субективната страна на деянието, тъй като липсват доказателства в тази насока. Поради това се моли да бъде отменен първоинстанционния съдебен акт и да бъде признат за невиновен подс.Е. и да бъде оправдан по повдигнатото обвинение. Обръща се внимание, че първият съд се е позовал на доказателства, събрани не по предвидения процесуален ред, всичките водещи до нарушение на правото на защита на подсъдимия, включително и това, че е признат за виновен за нещо, което никога не му е било повдигнато като обвинение. Ако бъде прието, че няма доказателства за това, че е виновен подс.Е., то се моли да бъде оправдан, ако не – да бъде прието, че има допуснати нарушения и да бъде върнато делото на друг състав на съда.

В съдебно заседание пред САС, подс.Е. поддържа всичко, което неговия защитник е изложил. Заявява, че е спазвал добросъвестно законите,

правилата, по които е трябвало да работи и устава на „Мини Бобов дол“ ЕАД, както и договора за възлагане на дружеството и всичко произтичащо от договора за отдаване под наем. Изразява недоволство от доказателствата, предоставени от прокуратурата и представителя на гражданския ищец. Никой не погледнал встъпителния баланс на дружеството „Мини Бобов дол“ ЕАД, заключителния баланс, текущите баланси през годините, като сумите били почти сходни и са се увеличавали с неплатен наем, т.е. това дружество е свръхзадлъжняло още преди да бъде назначен за ***. Според подсъдимия, девет месеца са кратко време, за да се измисли нещо и да продължи работата на дружеството, особено след премахване на държавната помощ за въгледобива. Твърди, че винаги се е съобразявал с решенията на комисиите, чрез които министърът е упражнявал контрол. Още в началото увеличил състава на хората, които наблюдават производствения процес, количество и качество на въглищата, фактурирането. Всичко е изпълнявал добросъвестно и си е вършил работата, поради което моли да бъде оправдан по всички обвинения. Реализирайки правото си на последна дума, подс.Е. моли да бъде оправдан изцяло.

Софийски апелативен съд, като взе предвид протеста от Специализирана прокуратура, жалбата от гражданския ищец, жалбите и допълненията към тях от подсъдимите Р. О. и П. Е., като прецени становищата на страните в съдебно заседание и след като сам се запозна с атакуваният съдебен акт и с материалите по делото по силата на служебната проверка, намери за установено следното:

За процесуална яснота следва да бъде описано движението на делото до разглеждането му в САС пред настоящия съдебен състав.

С присъда № 29 от 31.07.2020г. по нохд №1635/2019г., Специализираният наказателен съд е признал подс.Р. С. О. за виновен в това, че в периода от 25.05.2006г. до 18.07.2007г. в гр.***, в качеството си на длъжностно лице – *** на икономиката и енергетиката на Република България, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Мини Бобов дол“ ЕАД, въпреки задълженията си умишлено не е упражнил достатъчен контрол върху работата на *** на дружеството „Мини Бобов дол“ ЕАД – П. С. Е., на когото било възложено управлението,

разпореждането и отчитането на обществено имущество, във връзка с преговорите, сключването и изпълнението на Договор за наем от 09.06.2006г. между „Мини Бобов дол“ ЕАД и „Ораново“ ЕООД и от това са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 16 566 344,68 лева, които са в особено големи размери и престъплението представлява особено тежък случай, като деянието не съдържа признаците на по-тежко престъпление, поради което и на осн. чл. 219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК във връзка с чл.36 и чл.54 от НК го е осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от 2 /две/ години, изпълнението на което е отложил с изпитателен срок от 3 /три/ години на осн.чл.66 ал.1 от НК и го е лишил от право да заема държавна длъжност в органите на държавна власт за срок от 3 /три/ години, както и от право да упражнява дейност, свързана с пазене или управление на чуждо имущество за срок от 3 /три/ години. Със същата присъда, съдът е признал за невиновен подс.О. в това, престъплението да е извършено при условията на продължавано престъпление с три отделни деяния, да се е изразило в неупражняване на достатъчен контрол върху А. Г. Я. – ***-*** на икономиката и енергетиката и от същото да са последвали щети за разликата над 16 566 344,68 лева до 24 455 475,80 лева, поради което го оправдал по повдигнатото му обвинение в тази част.

С атакуваната присъда, СпНС е признал подс.П. С. Е. за виновен в това, че в периода от 25.05.2006г. до 18.03.2009г. в гр.*** и гр.***, в качеството си на длъжностно лице – член на съвета на директорите и *** на „Мини Бобов дол“ ЕАД, умишлено не положил достатъчно грижи за управлението, стопанисването и запазването на повереното му имущество на „Мини Бобов дол“ ЕАД и от това са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 22 775 574,35 лева, които са в особено големи размери и престъплението представлява особено тежък случай, като деянието не съдържа признаците на по-тежко престъпление, поради което и на осн.чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.1 от НК във връзка с чл.36 и чл.54 от НК от НК го осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от 2 /две/ години, изпълнението на което отложил с изпитателен срок от 3 /три/ години на осн.чл.66 ал.1 от НК и го лишил от право да заема държавна длъжност в органите на държавна власт за срок от 3 /три/ години, както и от право да упражнява дейност, свързана с пазене или управление на чуждо имущество за срок от 3 /три/ години, като го признал за невинен в това престъплението да е

извършено при условията на продължавано престъпление с пет отделни деяния, да се е изразило в неупражняване на достатъчен контрол върху лицата К. Н. – *** и П. В. – ***-*** по въгледобива и от същото да са последвали щети за предприятието за разликата над 22 775 574,35 лева да 29 151 145,18 лева, както и да е последвало разпиляване на имущество, поради което го оправдал по повдигнатото му обвинение в тази част.

Със същата присъда, СпНС признал подс.А. Г. Я. за невиновна в това, в периода от 10.06.2006г. до 18.03.2009г. в гр.***, при условията на продължавано престъпление, в качеството си на длъжностно лице – ***-*** на икономиката и енергетиката на Република България, въпреки задълженията си умишлено да не е упражнила достатъчен контрол върху работата на *** на дружеството „Мини Бобов дол“ ЕАД – П. С. Е., на когото било възложено управлението, разпореждането и отчитането на обществено имущество, във връзка с изпълнението на Договор за наем от 09.06.2006г. между „Мини Бобов дол“ ЕАД и „Ораново“ ЕООД и от това да са последвали значителни щети за предприятието „Мини Бобов дол“ ЕАД в размер на 28 174 082,08 лева, които са в особено големи размери и престъплението представлява особено тежък случай, като деянието не съдържа признаците на по-тежко престъпление, поради което и на основание чл.304 от НПК я оправдал по повдигнатото ѝ обвинение за престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК вр.чл.26 ал.1 от НК.

С обжалваната присъда, СпНС уважил частично предявения граждански иск от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност срещу Р. С. О. и П. С. Е..

СпНС осъдил подс.Р. С. О. да заплати на „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност, солидарно с П. С. Е., сумата от 16 566 344,68 лева – представляващи имуществени вреди, причинени с престъплението по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК, заедно със законната лихва, считано от 18.03.2009г., като отхвърлил иска в частта му за горницата до пълния претендиран размер от 24 455 475,80 лева.

СпНС с обжалвания съдебен акт, осъдил подс.П. С. Е. да заплати на „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност сумата от 22 775 574,35 лева, от които 16 566 344,68 лева солидарно с Р. С. О. – представляващи имуществени вреди, причинени с престъплението по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр. ал.1 от НК, заедно със законната лихва, считано от 18.03.2009г., като отхвърлил иска в частта му за

горницата до пълния претендиран размер от 29 151 145,18 лева.

Решаващият съд осъдил подс.Р. О. и подс.П. Е. да заплатят на „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност сумата от 4000 лева разноски по делото за адвокатско възнаграждение, по 2000 лева всеки, като отхвърлил искането за присъждане на разноски до пълния предявен размер на платения адвокатски хонорар от 130 000 лева, като приел същия за прекомерно висок.

СпНС отхвърлил изцяло предявения от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност граждански иск срещу А. Г. Я. за сумата от 28 174 082, 08 лева, заедно със законната лихва и направените разноски по делото.

На осн.чл.189 ал.3 от НПК съдът осъдил подс.Р. О. и подс.П. Е. да заплатят в полза на Държавата по сметка на СпНС по 312 лева всеки – направени по делото разноски в съдебното производство, както и по сметка на прокуратурата на Република България направените разноски в досъдебното производство в размер на 9070 лева – по 4535 лева всеки.

С присъдата, съдът осъдил подс.Р. О. да заплати в полза на Държавата по сметки на СпНС сумата от 331 326,90 лева, представляваща държавна такса върху уважения размер на гражданския иск, а подс.П. Е. – сумата от 579 696,09 лева, представляваща държавна такса върху уважения размер на гражданския иск.

С Присъда №11 от 22.06.2021г., 3-ти състав на Апелативен специализиран наказателен съд е отменил Присъда №29/31.07.2020г. по нохд №1635/2019г. на Специализиран наказателен съд и вместо това е признал подс.О. за виновен в извършване на престъпление по чл.219 ал.4 вр. ал.3 вр.ал.2 от НК, като във връзка с чл.54 от НК го е осъдил на 2 /две/ години лишаване от свобода, като на осн. чл.66 ал.1 от НК отложил изпълнението на наказанието с изпитателен срок от 4 /четири/ години, като го е признал за невиновен и го е оправдал за разликата над 2 659 040.60 лева до вменените 24 455 475.80 лева, за това от престъплението да е последвало откриване на производство по несъстоятелност на „Мини Бобов дол“ ЕАД, по обвинението да е осъществил безстопанственост при условията на продължавано престъпление във връзка с чл.26 ал.1 от НК, по обвинението престъплението да е извършено във времето от 25.05.2006г. до 08.06.2006г. вкл., по обвинението да не е упражнил достатъчен контрол върху работата на П. С. Е. във връзка с преговорите, предшестващи сключването на Договорът 09.06.2006г. за отдаване под наем

на „Ораново“ ЕООД на активи на „Мини Бобов дол“ ЕАД, по обвинението да е извършил престъплението по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК чрез неупражняване на достатъчен контрол върху работата на А. Г. Я. – ***-*** на икономиката и енергетиката, назначена със Заповед №КВ-390/05.12.2005г. на министър-председателя на Република България, на която със заповеди било възложено управлението, разпореждането и отчитането на обществено имущество, в качеството ѝ на ресорен ***-***, отговарящ за организацията, ръководството и контрола на дейността на Дирекция „Корпоративно управление и реструктуриране“ към Министерство на икономиката и енергетиката, както и за това да не е изпълнила задълженията си по чл.5 ал.2 от Правилник за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала. На осн.чл.37 т.6 от НК съдът лишил подс.О. от право да заема държавна длъжност за срок от 3 /три/ години, считано от влизане на присъдата в сила, а на осн.чл.37 т.7 от НК, лишил подс.О. от право да упражнява дейност, свързана с пазене и управление на чуждо имущество за срок от 3 /три/ години, считано от влизане на присъдата в сила.

Със същата Присъда, АСПНС признал подс.А. Г. Я. за невиновна в това, да е извършила престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 вр.чл.26 ал.1 от НК и на осн.чл.304 от НПК я е оправдал по това обвинение.

Със същата присъда, съдът признал подс.П. С. Е. за виновен в извършване на престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.1 от НК и във връзка с чл.54 от НК го осъдил на 2 /две/ години лишаване от свобода, като на осн.чл.66 ал.1 от НК отложил изпълнението на наказанието с изпитателен срок от 4/четири/ години, като го признал за НЕВИНОВЕН и на осн.чл.304 от НПК ГО ОПРАВДАЛ за разликата над 2 681 733.30 лева до вменените 29 151 145.18 лева; за това от престъплението да е последвало откриване на производство по несъстоятелност на „Мини Бобов дол“ ЕАД; за това престъплението да е извършено чрез нарушение на чл.7 т.1 от Договор №6 от 07.10.2005г. и чл.7 т.1 от Договор №47 от 10.10.2006г.; по обвинението да е осъществил безстопанственост при условията на продължавано престъпление във връзка с чл.26 ал.1 от НК; по обвинението престъплението да е извършено във времето от 25.05.2006г. до 08.06.2006г. вкл.; по обвинението да е извършил престъпление по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК чрез неупражняване контрол върху работата на К. Н. – *** и инж.П. В. – заместник директор по

въгледобива, на които със заповеди е възложил да отчитат общественото имущество. На осн. чл.37 ал.1 т.6 от НК, съдът лишил подс.П. Е. от право да заема ръководна длъжност в държавно предприятие, кооперация и обществена организация за срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила, а на осн.чл.37 ал.1 т.7 от НК го лишил от право да упражнява дейност, свързана с пазене и управление на чуждо имущество за срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила.

Съдът отхвърлил предявените от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност срещу подс.О. граждански иски за заплащане на причинени имуществени вреди в общ размер на 24 455 475.80лв., от които 977 063.10 лв. солидарно с подс.П. Е., 19 293 323.82 лева солидарно с подс.П. Е. и подс.А. Я. и 4 185 088.78 лева солидарно с подс.П. Е. и подс.А. Я., ведно със законната лихва, считано от датата на деликта, до окончателното изплащане на сумите, като неоснователни. Отхвърлени били предявените от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност срещу подс.А. Я. граждански иски за заплащане на причинени имуществени вреди в общ размер на 28 174 082.08 лева, от които 19 293 323.82 лева солидарно с подс.П. Е. и подс.Р. О., 4 185 088.78 лева солидарно с подс.П. Е. и подс.Р. О. и 4 695 669.38 лева солидарно с подс.П. Е., ведно със законната лихва, считано от датата на деликта до окончателното изплащане на сумите, като неоснователни.

Отхвърлени, като неоснователни, били предявените от „Мини Бобов дол“ ЕАД в несъстоятелност срещу подс.П. Е. граждански иски за заплащане на причинени имуществени вреди в общ размер на 29 151 145.18 лева, от които 977 063.10 лева солидарно с подс.Р. О., 19 293 323.82 лева солидарно с подс.П. Е. и подс.А. Я. 19 293 323.82 лева солидарно с подс.А. Я. и подс.Р. О., 4 185 088.78 лева солидарно с подс.А. Я. и подс.Р. О. и 4 695 669.38 лева солидарно с подс.А. Я., ведно със законната лихва, считано от датата на деликта, до окончателното изплащане на сумите, като неоснователни.

Присъдата е подписана с особено мнение на съдията-докладчик.

С Решение №92 от 12.09.2022г., ВКС, Първо наказателно отделение, постановено по н.д. №100/2022г., била отменена въззивна присъда №11/22.06.2021г. на Апелативен специализиран наказателен съд, постановена по нохд №515/2020г. в следните части:

- В наказателно-осъдителната част, в която подс.Р. О. е признат за

виновен в извършване на престъпление по чл.219 ал.4 вр. ал.3 вр. ал.2 от НК, а подс.П. С. Е. е признат за виновен в извършване на престъпление по чл.219 ал.4 вр. ал.3 вр. ал.1 от НК и в

- Гражданската част, с която предявените иски са отхвърлени за разликата над 15 977 063,10 лева до пълните претендирани размери от 24 455 475.80 лева за подс.Р. С. О. и 29 151 145.18 лева за подс.П. С. Е.,

като върнал делото в посочените части за ново разглеждане на Апелативен Съд София от друг състав от стадия на съдебното заседание.

Именно посочените в отменителното решение на ВКС части от присъдата са предмет на разглеждане пред настоящата съдебна инстанция.

Също така за прецизност следва да се посочи, че по отношение на А. Я. е налице влязъл в сила съдебен акт, с който е призната за невиновна и оправдана по повдигнатите ѝ обвинения, като е налице хипотезата на точка 4 от Тълкувателно Решение №5/2018г. на ОСНК на ВКС.

При извършената цялостна служебна проверка на атакувания съдебен акт, настоящата съдебна инстанция намери допуснати нарушения на материалния и процесуалния закон от първостепенния съд, водещи до неговата отмяна, по следните съображения:

Специализираният наказателен съд е постановил своя съдебен акт в нарушение на изискванията на чл.305 ал.4 вр.чл.305 ал.1 т.2 от НПК. В тази процесуална норма се съдържа законодателен стандарт относно присъдата като форма и съдържание. Присъдата трябва да е единство между диспозитив и мотиви, което е външен израз на фактическите и юридически съображения на съда за извършеното деяние и неговия автор, престъпната съставомерност и правната квалификация и определената санкция.

Извършвайки проверка на доказателствената съвкупност по делото, въззивната съдебна инстанция установи непълен диспозитив на постановения първоинстанционен акт. Съдът не се е произнесъл с оправдателен диспозитив относно елемент от състава на престъплението по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК по отношение на подс.О. и подс.Е., за който елемент е приел изрично, че не е осъществен. В обвинителния акт, прокурорът е вменил специални

правни норми, като източници на задълженията по контрол – за подс.О. по отношение работата на А. Я., като ***-*** на икономиката и енергетиката, за подс.Е. по отношение работата на К. Н. – *** и П. В. – заместник директор по въгледобива в „Мини Бобов дол“ ЕАД. Тези правни норми формулират отговорността на подсъдимите като длъжностни лица и субекти на престъплението по чл.219 ал.2 от НК, като с тях е запълнен фактическия състав на инкриминираната бланкетна правна норма и съставляват елемент от обективния състав на престъплението. Съдът е приел, че тези норми не са част от престъплението, което е предполагало, че следва да бъде постановен оправдателен диспозитив за този конкретен обективен признак, но такова произнасяне в диспозитива на присъдата липсва. По този начин първостепенния специализиран наказателен съд е допуснал нарушение на процесуалния закон, което лишава подсъдимите да знаят за какво престъпление са признати за невиновни и оправдани. По този начин са ограничени правата на държавното обвинение да разбере налице ли е идентичност между конкретните състави на престъпленията, за които подс.О. и подс.Е. е повдигнато обвинение пред съд с обвинителния акт и тези, по които съдът е признал за невиновни и оправдал със съдебния си акт тези подсъдими, и съответно да го протестира и да иска отмяна и осъждане в оправдателната част на присъдата.

САС констатира и непълнота на осъдителния диспозитив на присъдата на подс.О.. При изписване на фактическия състав на престъплението „квалифицирана умишлена безстопанственост“, за извършването на което е признат за виновен подс.О., не са посочени правилата по контрол, които този подсъдим умишлено не е изпълнил и които се намират в причинна връзка с настъпилите щети. Като не е запълнил бланкетната норма с конкретни нарушения на специалните закони, специализираният наказателен съд е дал непълна правна квалификация на инкриминираното деяние по чл.219 ал.4 вр.ал.3 вр.ал.2 от НК, което представлява съществено нарушение на процесуалните права на подсъдимия, а и на прокурора, защото е пречка да разберат за какво е осъден подс.О.. Без да бъде посочено в диспозитива на присъдата ясно и точно какво конкретно правило или норма не са изпълнени или са нарушени, и да са в причинна връзка с настъпилия противоположен резултат, е налице неяснота относно приетата квалификация, свързана с бланкетната норма от НК, неяснота относно волята на съда по отношение на

действителния състав на престъпление, за което да се счита за осъден подс.О..

Диспозитивът на присъдата трябва да съдържа отговор на всички въпроси по чл.301 от НПК относно престъплението, предмет на делото, като в случая следва да се посочат конкретните неизпълнени правила от специалния закон, които са в причинна връзка със съставомерния резултат, когато престъплението е регламентирано с бланкетна норма, което обаче не е било изпълнено от първостепенния съд.

Въззивната съдебна инстанция установи, че решаващия съд не е изложил мотиви към присъдата относно съдържанието на признаците на обективния състав на престъплението по чл.219 ал.2 от НК, а именно относно обема и естеството на вменените и възложени в длъжностно качество на подс.О. и подс.Е. контролни правомощия с точно посочване на правната им регламентация. Не е бил направен анализ поотделно за всяка една от предложените в обвинителния акт разпоредби от Устройствен правилник на Министерство на икономиката и енергетиката, Правилник за реда за упражняване правата на Държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, Търговския закон, Договор №6/07.10.2005г. за възлагане на управлението на ЕАД с държавно участие, Договор от 10.10.2005г. за възлагане на управлението на ЕАД, в което държавата е едноличен собственик на капитала, Решения на министъра на икономиката и енергетиката по т.3, т.6 и т.7 от Протокол №РД-21-117/31.05.2006г., Договор №47/10.10.2006г. за възлагане управлението на еднолично акционерно дружество с държавно участие, Договор от 16.10.2006г. за възлагане на управлението на ЕАД, в което държавата е едноличен собственик на капитала, Уставите на „Мини Бобов дол“ ЕАД /конкретно посочени цифрово и словесно в обв.акт/, които се твърди, че конкретизират дължимото поведение по контрол на подсъдимите, защо е счел, че нямат отношение към съставомерността на деянието по чл.219 ал.2 от НК в конкретния случай и че не са били нарушени чрез бездействие.

Необходимо е било решаващият съд подробно да изясни нормативните задължения на подсъдимите, самостоятелно да обсъди всяка от вменените правни норми, които определят параметрите на служебната им отговорност, да подведе приетото за установено поведение към всяко конкретно правило за поведение, относно което се претендира неизпълнение в причинна връзка

със съставомерния резултат. Посочените от обвинението правни разпоредби определят предмета на доказване по делото, очертават рамките, в които следва да се развие процесът на доказване пред съда и правнорелевантните факти, които следва да бъдат преценявани. Без да бъдат изложени мотиви относно инкриминираните разпоредби на специалното законодателство, с които е запълнен фактическия състав на престъплението и от неизпълнението на които зависи съдържанието на изпълнителното деяние, не е налице престъпление по този престъпен състав, тъй като престъплението в особената част на НК е формулирано чрез бланкетна норма – т.6 от ППВС №2/1979г. Бланкетната норма е тази, която препраща за един, няколко или всички елементи на престъплението, към правна норма от друг нормативен акт. Нормата на чл.219 ал.2 от НК е типична бланкетна норма, тъй като не съдържа конкретно правило за поведение, няма самостоятелно съществуване и в случая, съдържанието ѝ е запълнено от прокуратурата с допълнително посочване на точно определени и конкретни по своето естество императивни правни норми, които очертават дължимото поведение на подсъдимите.

На следващо място, въззивната съдебна инстанция констатира, че в мотивите към присъдата, първостепенния съд не се е произнесъл по първоначалното обвинение, с което е бил сезиран, а служебно е вменил на подс.О. нови факти на умишлено неупражняване на контрол на подчинени нему лица, което произтичало от чл.14 ал.2 от Закон за държавната собственост /ЗДС/, за което на този подсъдим не е било повдигнато обвинение и наказателната му отговорност не е била ангажирана съобразно обстоятелствената и заключителната част на обвинителния акт. В обвинителния акт е посочено, че проявената от подс.О. безстопанственост се изразява в бездействие, относимо към нормите на чл.3 ал.1, чл.5 ал.1 т.1, т.21 и т.30 и ал.2 от Устройствен правилник на Министерство на икономиката и енергетиката, приет с ПМС №206/27.09.2005г. /в сила от 01.10.2005г./, и чл.12 т.12, чл.23, чл.28 ал.1 и ал.3 и чл.29 ал.2 т.3 от Правилник за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала /ПРУПДТДДУК/, приет с ПМС №112/23.05.2003г., със задължения, контролни правомощия и компетентност – да контролира преговорите, сключването и изпълнението на договорите в областите на своята дейност, да осъществява правата на държавата като акционер в търговските дружества, да дава разрешение за наем на недвижими имоти с

балансова стойност, която надхвърля 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година, да прекратява без предизвестие и преди изтичането на срока договорите с управителите и с членовете на съвета на директорите на търговските дружества с държавно участие, като орган, който упражнява правата на едноличния собственик на капитала, при извършване на действия или бездействие на лицето, довели до влошаване на финансовите резултати на дружеството или от които са произтекли щети за него.

Първостепенният съд има задължение да се произнесе за съставомерността на деянието на подс.О., съобразно рамките очертани в обвинителния акт, т.е. съгласно инкриминираните факти от обвинението, за които подсъдимия е имал възможност ефективно да се защитава. Недопустимо е за първи път едва в мотивите на присъдата да бъде вменено обвинение на подс.О. за нов нормативен акт – източник на задължения, непредаден от прокурора. Това представлява съществено процесуално нарушение, което ограничава правото на защита на подсъдимото лице. Първостепенният съд недопустимо е встъпил и упражнил чужди процесуални права, с каквито не разполага, тези на прокуратурата, чието изключително правомощие е привличане към наказателна отговорност на лицата, които са извършили престъпления и поддържане на обвинение в производството по дела от общ характер, съгласно чл.127 т.3 от Конституцията на РБ и чл.46 ал.1 от НПК. В конкретния случай, съдът не е коментирал установените в обвинителния акт фактически положения /като само декларативно е посочил, че нямат отношение към съставомерността на деянието по чл.219 ал.2 от НК/, и е внесъл нови такива, които изменят фактическия състав на описаното в обвинителния акт деяние. По този начин съдът съществено е изменил обвинението, което е довело до осъждане на подс.О. по непредадено обвинение, за което е узнал за първи път от мотивите към присъдата и по което обвинение не се е защитавал пред съда.

Съвсем друг въпрос е, че подс.О., като *** на икономиката и енергетиката на Република България, упражняващ правата на едноличен собственик на капитала на „Мини Бобов дол“ ЕАД, не е адресат и годен субект на конкретното задължение по чл.14 ал.2 от Закона за държавната собственост – да управлява имотите и вещите – държавна собственост, в съответствие с предназначението им за нуждите, за които са предоставени, с грижата на

добър стопанин. Тази правна норма, от която първостепенния съд е извел задължението на подс.О. за „добросъвестност и полагане на грижа на добър стопанин от всяко длъжностно лице при упражняване на контрол“, освен, че е обща и не съдържа конкретни задължения, е изначално неприложима в настоящия казус. Съгласно чл.2 ал.4 от Закона за държавната собственост изключва от обектите държавна собственост, имотите и вещите на търговските дружества и на юридическите лица с нестопанска цел, дори ако държавата е била единствен собственик на прехвърленото в тях имущество, като прогласява, че те не са държавна собственост по смисъла на този закон. Те са собственост на юридическото лице, едноличното търговско дружество „Мини Бобов дол“ ЕАД, търговец по смисъла на чл.1 ал.2 т.1 вр.чл.64 ал.1 т.4 вр.чл.63 ал.2 вр.чл.158 и сл. от Търговския закон.

По-нататък, в отговор на изложените във въззивните жалби на подсъдимите доводи, следва да се посочи следното: Основно за тезата на обвинението е твърдението, че по повод на сключеният договор №1910/09.06.2006г. за наем между „Мини Бобов дол“ ЕАД, представлявано от подс.П. Е. в качеството му на *** и „Ораново“ ЕООД, представлявано от св.П. М., по силата на който наемодателят е отдал на наемателя собствените си активи /всички площи, табани, технически съоръжения, инсталации и други ДМА/ за срок от пет години, за цена, определена в представляващия неразделна част от договора Анекс №1/09.06.2006г., „Мини Бобов дол“ ЕАД /търговско дружество със 100% държавно участие на капитала/ е претърпяло щети, които са резултат от умишлената безстопанственост, реализирана от подс.Р. О. /*** на икономиката и енергетиката на Република България в периода 17.08.2005г.-18.07.2007г./ и подс.П. Е. /член на Съвета на директорите и *** на „Мини Бобов дол“ ЕАД в периода 10.10.2005г.-09.06.2009г./ Според обвинителния акт, тези щети са в размери, както следва: в резултат на престъпното поведение на подс.О., осъществено в периода 25.05.2006г. – 18.07.2007г. – 24 455 475,80 лева; в резултат на престъпното поведение на подс.П. Е., осъществено в периода 25.05.2006г. - 18.03.2009г. – 29 151 141,18 лева. Държавното обвинение е формирало стойността на инкриминираните щети като общ сбор между сумите, включващи неплатения дължим наем и неплатените режийни разходи, изчислени за инкриминираните периоди. Твърди се също, че престъпното поведение на подс.О. е реализирано чрез бездействие – умишлено неупражняване на достатъчен контрол върху

работата на подс.Е. във връзка с преговорите, сключването и изпълнението на посочения по-горе договор за наем, въпреки задълженията му, произтичащи от конкретно посочени разпоредби на Устройствения правилник на МИЕ и ПРУПДТДДУК, а това на подс.Е. – чрез бездействие, изразяващо се в умишлено неполагане на достатъчно грижи за управлението, стопанисването и запазването на повереното му имущество /на „Мини Бобов дол“ ЕАД/, въпреки задълженията му, произтичащи от конкретно посочени разпоредби на Търговския закон, 4 броя договори за възлагане на управление, решения на министъра на икономиката и енергетиката и уставите на „Мини Бобов дол“ ЕАД и в умишлено неупражняване на достатъчен контрол върху работата на К. Н. /***/ и инж.П. В. /***-*** по въгледобива/.

При прочита на обвинителния акт, най-напред се установява, че посочените по-горе суми фигурират само в неговите диспозитиви и че в обстоятелствената му част липсват констатации за начина на формирането им. Всъщност в обвинителния акт са пресъздадени части от финансово-икономическата експертиза, с отбелязване, че изводът на експертите е, че дължимият за периода м.06.2006г. – м.07.2007г. наем е в размер на 2 161 885,73 лева, която сума е формирана на база добити и реализирани от наемателя въглища; разликата между дължимия и платен от наемателя наем за същия период е в размер на 1 520 938 лв.; разликата между дължимите и платени от наемателя режийни разходи за същия период е в размер на 2 227 871, 68 лева; задълженията на наемодателя към НОИ към 31.03.2006г. възлизат на 13 155 000 лева, а към персонала – 1 926 000,00 лева, без начислените глоби, неустойки и лихви. В обвинителния акт са пресъздадени и част от експертните констатации на комплексната съдебно-техническа и икономическа експертиза, като е отбелязано, че „в периода 09.06.2006г. – 31.12.2009г. „Мини Бобов дол“ ЕАД фактурират режийни разходи /разходи за консумативи, ел.енергия, резервни части, азот и кислород/ на „Ораново“ ЕООД в размер на 5 145 882,94 лв. с ДДС, от които платени само 2 427 631, 95 лева., а остатъкът от 2 718 250,99лв. остава неиздължен и в тежест на наемодателя“.

Във въззивните жалби се възразява срещу описанието дадено от обвинението на съставомерния признак „значителни щети“. Първостепенният съд е приел, че констатираното от него наличие на различни суми относно размера на щетата в обстоятелствената и диспозитивната част на

обвинителния акт, както и липсата на конкретизация на претендираните щети по периоди и по пера – каква част е за наем и каква за режийни разноски, не нарушава правото на защита на подсъдимите да разбират за какво точно престъпление са привлечени към наказателна отговорност и да реализират защитата си. В обвинителния акт най-общо са изложени констатации за това, че инкриминираното поведение на подсъдимите О. и Е. се свързва с преговорите, сключването и изпълнението на наемния договор, и от това е последвал престъпния резултат, а с присъдата е прието, че в стойностното отражение на съставомерния признак „значителни щети“ се включват и „материали, резервни части и хранителни продукти, които не попадат в предмета на сключения договор“. Първостепенният съд не е мотивирал изводите си защо подсъдимите следва да отговарят и за щети, които не са следствие от коментирания договор, като освен това не е коментирал дали не се разширява недопустимо фактическия състав на повдигнатите срещу подсъдимите обвинения. Още повече, че становището на първия съд относно размера на щетите, причинени в резултат на приетото за престъпно поведение на подсъдимите О. и Е. не е ясно и недвусмислено посочено, което е пречка за контролната съдебна инстанция да разбере каква всъщност е волята на съда, за да може да реализира контролните си правомощия. В мотивите към първоинстанционната присъда, съдът говори за вреди, а в диспозитива обявява, че вредите са щети, без да държи сметка за разликата между двете и допускайки още едно противоречие. Не на последно място, част от гласните доказателствени източници – показания на множество свидетели, посочени в приложението към обвинителния акт, изобщо не са били събрани, тъй като решаващият съд не ги е разпитал, без да посочи причините за това, което представлява нарушение на чл.14 от НПК, според който трябва да има всестранен и пълен анализ на цялата доказателствена маса, поотделно и в нейната съвкупност. По отношение на подс.Е. липсва посочване на неизпълнени или нарушени права и задължения и липсва анализ, от който се установява пряка причинна връзка между тяхното нарушаване/неизпълнение и съставомерния резултат. Направен е декларативен извод, че този подсъдим не е положил достатъчно грижи за стопанисването, управлението и запазването на повереното му имущество, без да е конкретизирано кога и какво е трябвало да направи.

По сходен начин решаващият съд е подходил и към подс.О., за което по-

горе бяха изложени подробни съображения. Посочените допуснати процесуални нарушения и противоречията между диспозитив и мотиви на присъдата са пречка да бъде разбрана волята на решаващия съд, което налага отмяна на атакуваната присъда и връщането на делото за ново разглеждане от друг състав на първостепенния съд.

По отношение на гражданската част на присъдата, следва да се има предвид принципа, че основанието за гражданска отговорност на дееца в наказателното производство е чл.45 от ЗЗД, т.е. на обезщетение подлежат всички вреди, които са настъпили като пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане, поради което на уважаване подлежи този граждански иск, който се предявява на деликтно основание.

При новото разглеждане на делото е необходимо да се обърне внимание на подробно изложените възражения от защитата на подсъдимите в депозираните жалби и допълненията към тях, както и на тези, посочени в съдебно заседание, и да им бъде даден аргументиран отговор.

По изложените съображения и на осн.чл.335 ал.2 вр. чл.334 ал.1 т.1 от НПК, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ присъда №29 от 31.07.2020г., постановена от Специализиран наказателен съд, 13-ти състав, по нохд №1635/2019г.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на СГС.

Решението не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____